

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

08 iunie 2016

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

mun. Chișinău

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de petiționarul Frunze Ivan, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 24.02.2015 – 26.11.2015.

Instanța de recurs: 15.12.2015 – 11.02.2016.

C O N S T A T Ă :

1. Potrivit rezoluției de neîncepere a urmăririi penale din 22 decembrie 2005 a Procuraturii mun. Chișinău, s-a dispus neînceperea urmăririi penale pe faptul maltratării lui Frunze Ivan de către colaboratorii de poliție, deoarece fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Decizii analogice au fost adoptate de Procuratura sect. Rîșcani, mun. Chișinău și Procuratura mun. Chișinău, la data de 10.03.2009, 08.09.2009, pe motivul existenței unor hotărîri neanulate, pe același fapt.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 19.03.2010 a fost respinsă plîngerea avocatului Mîțu L. în interesele petiționarului Frunze Ivan, cu menținerea în vigoare a ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din 08.09.2009, adoptată de procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Ruslan Zamfirov. Potrivit ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din 30.05.2012, adoptată de Procuratura Rîșcani, mun. Chișinău, s-a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale pe faptul acțiunilor de maltratarea lui Frunze Ivan, din același motiv, că există o hotărîre de neîncepere a urmăririi penale neanulată, pe aceleași fapte.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura Rîșcani, mun. Chișinău, Iulian Suhan din 20.08.2014, a fost refuzat în pornirea urmăririi penale, pe faptul pretinselor acțiuni de privare ilegală de libertate a lui Frunze Ivan de către colaboratorii de poliție, precum și pe maltratării acestuia de către organele de poliție, din lipsa faptului infracțiunii.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 06.05.2015 a fost admisă plîngerea petiționarului Frunze Ivan, fiind anulată ordonanța procurorului în Procuratura Rîșcani, mun. Chișinău, Suhan Iulian din 20.08.2014 de refuz în pornirea urmăririi penale.

Prin ordonanța procurorului în procuratura Rîșcani, mun. Chișinău, Suhan Iulian din 17.06.2015, s-a refuzat în pornirea urmăririi penale pe faptele descrise de către Frunze Ivan în privința colaboratorilor de poliție.

Petiționarul Frunze Ivan, a depus în ordinea art. 299¹ Cod de procedură penală, o plîngere către procurorul ierarhic superior, solicitînd anularea ordonanței procurorului în procuratura Rîșcani, mun. Chișinău, Suhan Iulian din 17.06.2015, iar prin ordonanța procurorului adjunct al procurorului mun. Chișinău, Lupu Vladimir din 10.09.2015, plîngerea depusă de către Frunze Ivan, a fost respinsă, ca fiind nefondată.

Petiționarul Frunze Ivan, a depus în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, mai multe plîngeri către judecătorul de instrucție, din cadrul judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău.

2. Prin încheierea judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 26.11.2015, au fost admise parțial plîngerile depuse de către petiționarul Frunze Ivan și declarate nule ordonanța procurorului în procuratura Rîșcani, mun. Chișinău, Suhan Iulian din 17.06.2015, privind refuzul în pornirea urmăririi penale pe faptele descrise de către Frunze Ivan în privința colaboratorilor de poliție și ordonanța procurorului adjunct al procurorului mun. Chișinău, Lupu Vladimir din 10.09.2015, privind respingerea plîngerii lui Frunze Ivan, cu obligarea procurorului de a înlătura încălcările admise.

De asemenea potrivit efectului extinctiv al plîngerilor petiționarului, au fost declarate nule deciziile anterioare de refuz în pornirea urmăririi penale, adoptate de către procuratura Rîșcani, mun. Chișinău, prin rezoluția de neîncepere a urmăririi penale din 22.12.2005 ordonanțele de refuz în pornirea urmăririi penale din 10.03.2009, 08.09.2009, 30.05.2012 și 12.08.2015, pe aceleași fapte sesizate de către petiționar cu privire la pretensele acțiuni de tortură, tratamente inumane și degradante comise asupra sa în cadrul urmăririi penale. În rest plîngerile au fost respinse ca inadmisibile.

3. Nefiind de acord cu încheierea dată, procurorul în procuratura Rîșcani, mun. Chișinău, Suhan Iulian, a atacat-o cu recurs, prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit căreia plîngerea depusă de către Frunze Ivan, să fie respinsă, ca neîntemeiată.

În motivarea cerințelor înaintate, recurentul a invocat că prima instanță nu a ținut cont de faptul că pe faptele descrise de către petiționar există deja o rezoluție de neîncepere a urmăririi penale, care însă nu a fost contestată de către petiționar, legalitatea rezoluției de refuz în pornirea urmăririi penale din 22.12.2005, a fost constatată și prin încheierea judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 19.03.2010, astfel încheierea emisă de prima instanță contravine încheierii din 19.03.2010.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11.02.2016, recursul declarat a fost respins, ca fiind nefondat, iar încheierea contestată a fost menținută fără modificări.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de recurs a indicat că raportînd prevederile legale prevăzute la art. 252, 254 alin. (1) Cod de procedură penală, prima instanță a ajuns la

concluzia corectă de a admite plîngerea depusă de către Frunze Ivan și a anula ordonanțele emise de procuror.

Totodată, instanța de recurs a menționat că prima instanță a dat o apreciere corectă, obiectivă și multilaterală tuturor acțiunilor efectuate de către organul de urmărire penală, în opinia instanței de recurs încheierea recurată are un caracter complet, motivat și argumentat.

Instanța de recurs, a reiterat că la caz, organul de urmărire penală nu a verificat și nu a elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei, or, în acest sens, urma a fi verificate declarațiile petiționarului Frunze Ivan, în coroborare cu alte materiale administrate în prezenta cauză, astfel încît în urma analizei acestora se denotă caracterul contradictoriu celor constatate, nefiind clară soluția adoptată de către procuror, care nu a înlăturat divergențele dintre declarațiile petiționarului Frunze Ivan, care a susținut poziția sa și celelalte probe administrate la caz.

Așadar, instanța de recurs a menționat că afirmațiile recurentului precum că pe faptele descrise de petiționar există deja o rezoluție de neîncepere a urmăririi penale, care nu a fost contestată de către petiționar, or, prin încheierea primei instanțe au fost declarate nule deciziile anterioare de refuz în pornirea urmăririi penale, adoptate de către procuratura Rîșcani, mun. Chișinău, prin rezoluția de neîncepere a urmăririi penale din 22.12.2005 ordonanțele de refuz în pornirea urmăririi penale din 10.03.2009, 08.09.2009, 30.05.2012 și 12.08.2015, pe aceleași fapte sesizate de către petiționar cu privire la pretinsele acțiuni de tortură, tratamente inumane și degradante comise asupra sa în cadrul urmăririi penale.

Faptul că legalitatea rezoluției de refuz în pornirea urmăririi penale din 22.12.2005 a fost constatată și prin încheierea judecătoreștii Rîșcani, mun. Chișinău din 19.03.2010 și cum că încheierea emisă de prima instanță contravine încheierii din 19.03.2010, nu constituie temei de casare a încheierii primei instanțe, atîta timp cît s-a constatat conform art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, la caz este prezent viciu fundamental care afectează hotărîrea adoptată anterior.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de recurs, Frunze Ivan a atacat-o cu recurs în anulare prin care a solicitat casarea hotărîrilor adoptate și adoptarea unei noi hotărîri echitabile.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărîrilor judecătorești după epuizarea căilor ordinare de atac.

În corespundere cu prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărîrii atacate.

Prin trimitere la dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii

precedente a afectat hotărîrea atacată, inclusiv cînd Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, instanța de recurs remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat **numai în privința hotărîrilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărîrile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal**, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

În contextul celor expuse, Colegiul penal conchide că, în ordinea recursului în anulare, potrivit modificărilor din Codul de procedură penală din 27 octombrie 2012, poate fi atacată doar sentința, legalitatea căreia a fost verificată pe căile ordinare de atac – în apel și în recurs și a devenit irevocabilă.

Astfel, încheierile judecătorești, prin care s-au soluționat alte chestiuni decît vinovăția persoanei, în speța dată a fost examinată plîngerea persoanei înaintată în baza art. 313 Cod de procedură penală, au numai un dublu grad de jurisdicție, prima instanță și de recurs, cale de atac, prevăzută de lege prin dispoziții imperative, de la care nu se permite nici o derogare.

Prin urmare, raportînd prevederile legale menționate supra la cauza dată, instanța de recurs constată că recurentul contestă decizia instanței de recurs prin care s-a soluționat plîngerea sa înaintată în baza art. 313 Cod de procedură penală, iar o atare hotărîre irevocabilă nu este susceptibilă de a fi atacată în ordinea recursului în anulare, deoarece nu cade sub incidența categoriilor de hotărîri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție.

Așadar, avînd ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat de către Frunze Ivan, întrucît acest a nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute la art. 455 Cod de procedură penală.

8. În temeiul art. 456, 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de petiționarul *Frunze Ivan*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016, deoarece nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute la art. 455 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 07 iulie 2016.

Președinte

URSACHE Petru

Judecător

NICOLAEV Ghenadie

Judecător

MORARU Petru